

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 13.Gf.40.323/2025/4-II.

A felperes:

felperes

(cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Kozma Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kozma Gábor ügyvéd)

(cím1)

Az alperes:

alperes

(cím4)

Az alperes képviselője:

Dr. Németh Ferenc István Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Németh Ferenc István ügyvéd)

(cím3)

A per tárgya: kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 18.G.41.075/2024/29-I. (2025. október 21.)

A fellebbezést benyújtó fél: felperes (31. sorszám alatt)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.120.286 (egymillió-százhuszezer-kétszáznyolcvanhat) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes 2024. április 26-án indított keresetet az alperessel szemben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:539. § (1) bekezdés alapján 132.704,74 euró és járulékai megfizetése iránt. Keresetét arra alapította, hogy a perben nem álló károsult (a továbbiakban: károsult) 2019. június 1-jén település név településen közlekedési balesetet szenvedett, amellyel összefüggésben a felperes mint a károsult egészségbiztosítója a keresetben meghatározott mértékű térítést fizetett részére a közöttük fennálló társadalombiztosítási jogviszony alapján.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a felperes nem tekinthető károsultnak és a megtérítési igénye nem minősül kártérítési igénynek. A felek jogviszonyára irányadó, az általános társadalombiztosításról szóló 1955. szeptember 9-ei külföldi szövetségi törvény (a továbbiakban: ASVG) 397. § alapján a megtérítési igény elévülési ideje 3 év, amely a keresetindítás időpontjában eltelt. Amennyiben a felek jogviszonyára a magyar jogot kell alkalmazni, a felperes követelése a Ptk. 6:538. § alapján is elévült. Hivatkozott a károsult közrehatására, és vitatta a kérelem összegét is, ugyanakkor állítása szerint 1.500 eurót be kell számítani felperes által követelt összegbe.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.308.517 forint perköltséget.

Ítéletének indokolásában ismertette a 862/2007/EK (a továbbiakban: Róma II.) rendelet 4. cikk (1) és (3) bekezdéseit azzal, hogy a 15. cikk határozza meg a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra irányadó jog alkalmazási körét, amelynek h) pontja ehhez sorolja a kötelezettségek megszűnését, az elévülést és a jogvesztés feltételeit. Megállapította, hogy a Róma II. 4. cikk (1) bekezdés alapján a felperes követelésének elbírálására az külföldi jog az irányadó, mert az alkalmazandó jog szempontjából nem a közlekedési baleset, hanem a

felperes kifizetése minősíthető káreseménynek, és a felperes megtérítési igényének önálló jogcíme van. A társadalombiztosítás alapján a felperes a károsult részére ingyenesen nyújtott ellátást, ezért keletkezett megtérítési igénye. Erre tekintettel a felperes által érvényesített jogra az ASVG 332. § (1) bekezdés az irányadó, és a felperes, valamint a károsult jogviszonyában nincs határon átnyúló elem. A felperes a keresetét az ASVG 322. §-ra alapította, ezért a károsult kárigénye a szolgáltatás/juttatás mértékéig szállt át rá. Ebből következik, hogy a felperes követelésének elévülési ideje az ASVG 397. § (1) bekezdés alapján 3 év, és a (2) bekezdés szerint irányadó külföldi Polgári Törvénykönyv (ABGB) 1489. § szerint a kezdő időpontja az, amikor a károsult a kárról és a károkozó személyéről tudomást szerzett. A felperes a károkozó személy nevét és címét 2020. június 2-án ismerte meg, szeptember 22-én küldött fizetési felszólítást az alperesnek, amelyben a fizetési határidőt 2020. november 6-ban jelölte meg, majd 2024. március 6-án hívta fel írásban a kár megtérítésére, és a keresetet 2024. április 26-án nyújtotta be. A 2020. június 2-án átvett adatközlés alapján az elsőfokú bíróság az elévülés kezdő időpontjának 2020. augusztus 6-át tekintette, ezért a 3 éves elévülési határidő 2023. augusztus 6-án eltelt. Megállapította, hogy a 2024. március 6-ai felszólítás is az utolsó felhívástól számított 3 éven túl történt.

[3] A felperes az ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen annak megváltoztatását és keresetének teljesítését, másodlagosan a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Fellebbezésében előadta, hogy a Ptk. 6:535. § (1) bekezdésre alapította a keresetet. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperes indítványát az külföldi Igazságügyi Minisztérium tájékoztatásának beszerzése iránt. Kiemelte, hogy az ASVG 332. § egyértelműen a biztosított kárigényének törvényi engedményezésére tartalmaz rendelkezést. Utalt az külföldi Igazságügyi Minisztérium által kiadott tájékoztatóra, és a felperes által csatolt szakirodalom tartalmára. Hangsúlyozta, hogy a károsult saját igényérvényesítése esetén a Róma II. 4. cikk értelmében a magyar jog lenne az irányadó. A törvényi engedmény alapján a felperesre átszállt a követelés, aki a deliktális alapon fennálló kártérítési igény jogalapján érvényesíti a biztosítottját megillető kárigényt. A jogosult személye változott, de a követelés jogcíme nem, ezért nem önálló jogcímen alapuló megtérítési igényt érvényesít, csak a jogátszállást kell az külföldi jog alapján kell eldönteni [EUB C-359/14. és C-475/14. számú egyesített ügyekben hozott ítélet (ERGO ítélet)]. Az ASVG 332. § (1) bekezdés a Ptk. 6:201. § szerinti törvényi engedménnyel rokon rendelkezés. Az ügy egyetlen külföldi elemet tartalmaz, nevezetesen, hogy a felperesnek az külföldi jog alapján van keresetösségi joga, így az elsőfokú bíróság tévesen összemosta a perbeli legitimációt az alkalmazandó jog kérdésével. Az 593/2008/EK (Róma I.) rendelet 7. cikk alapján meghatározott nemzeti jogtól függ a felperes igényérvényesítési jogosultsága, amely jelen esetben az külföldi jog, mégpedig az ASVG 332. § (1) bekezdés. A közvetlen kár Magyarországon történt, ezért a Róma II. 4. cikk értelmében a magyar jogot kell alkalmazni. Az alkalmazandó jog szempontjából a kár bekövetkezésének helye a releváns kapcsoló tényező. Téves, hogy nem a közlekedési balesetet kell a káreseménynek tekinteni, és az elsőfokú bíróság nem dönthet olyan követelésről, amelyet a felperes nem vitt perbe. A TB ellátás egyébként a befizetett járulékokért cserébe járó szolgáltatás. Ettől független kérdés, hogy az ingyenesség kérdésének ebben az esetben nincs jelentősége. Utalt a BH2023.6.156. számú jogesetre (Kúria Pfv.20.371/2022/5. precedensképes határozat).

Előadta, hogy a felperest ellátási kötelezettség terhelte, és igazolta a táppénz összegét. A fekvőbeteg ellátás, az ambuláns kezelések, a betegszállítás és a gyógyászati terápiás eszközök igénybevételeivel felmerült költségek összege 106.421,92 euró volt, amelynek igazolta jogalapját és összecszerúságát. A felperes az ASVG 23. § és 32. § értelmében közintézménynek minősül, így a csatolt elszámolások, okiratok hitelt érdemlősége és bizonyító ereje nem kérdőjelezhető meg. A károsultnak 59.795,96 euró összegű elmaradt vagyoni előnye keletkezett, amelyből táppénz címén megtérített bruttó 22.426,30 eurót. Álláspontja szerint a károsult kára 166.217,88 euró volt, amelyből a felperes igazoltan 132.704,74 eurót térített meg, és az ennek megfelelő összegű követelés az ASVG 332. § (1) bekezdés alapján átszállt a felperesre. Az elsőfokú bíróság nem adott választ arra, hogy a törvényi engedményezés szabályait miért nem vette figyelembe.

Hivatkozott a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény 7. § (2) bekezdésre és a 8. § (1)-(2) bekezdésre azzal, hogy a felperes igazolt módon részletesen előadta az ASVG 332. § (1) bekezdés szerinti szabály tartalmát és annak helyes értelmezését. Ha mégis kétsége lett volna, az elsőfokú bíróságnak a felperes indítványa alapján meg kellett volna keresnie az külföldi Igazságügyi Minisztériumot. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az alkalmazandó jogot, és azt is, hogy a felperes követelése az ASVG 397. § (1) bekezdés alapján elévült. A felek jogviszonyára a Ptk. 6:539. §, az elévülésre a 6:22. § az irányadó, így a követelésre a baleset bekövetkezésétől (2019. június 1.) számított 5 éves elévülési idő az irányadó. Ehhez képest a 2024. április 26-án benyújtott keresettel érvényesített követelés nem évült el. Mindezek mellett az elsőfokú bíróság az ASVG 397. § alapján állapította meg az elévülést, amelynek normatartalma a perben nem is volt ismert. Az ASVG 332. § (1) bekezdés pedig csak annyiban vizsgálható, hogy a felperes megszerezte-e a biztosított jogait, ezt meghaladóan az ügy elbírálására a magyar Ptk.-t kell alkalmazni.

[4] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy a kereset elbírálására a Róma II. 4. cikk (1) bekezdésre tekintettel az külföldi jog az irányadó, a káresemény nem a közlekedési baleset, hanem a felperes kifizetése. A felperes a károsult részére nem kártérítést nyújtott, szolgáltatási kötelezettsége akkor is fennállt volna, ha a károsult saját hibás balesetet szenved. A TB jogviszony alapján történt teljesítés miatt a károsultnak nem keletkezett kára, így az alperessel szemben kártérítési igénye sem. A Róma II. 4. cikk (3) bekezdés alkalmazásával a felek jogviszonyára az külföldi jog az irányadó, mert a károsult ország név él, és a munkaviszonya is az külföldi jog szerint jött létre. A felperessel fennálló jogviszonyában olyan szorosabb kapcsolat van köztük, amely szintén megalapozza az külföldi jog alkalmazását. Az külföldi Igazságügyi Minisztérium megkeresése szükségtelen, mert az nem ítélező hatóság, ugyanakkor a felperes nem is tért ki arra, hogy a megtérítési igénynek az külföldi jog szerint mennyi az elévülési ideje.

Az elévülési idő csak a megtérítési igényre irányadó elévülés szabályai szerint állapítható meg, ezért ha ország név és külföldi károkozó által történt volna a baleset, az külföldi bíróság előtt sem tudta volna a felperes ezt a követelést érvényesíteni. Az külföldi Polgári Törvénykönyv (ABGB) 1489. § ugyancsak 3 évben határozza meg az elévülés idejét, mint ahogy arra az ASVG 337. § (2) bekezdés is utal.

Megismételte azt a védekezését, hogy akkor is elévült a követelés, ha a magyar jogot kellene alkalmazni, mert a veszélyes üzem által okozott károkra a Ptk. 6:538. § az irányadó. Az elévülési idő 3 év, mert a régi Ptk. szabályozásához képest ez a szabály a Ptk.-ban önálló rendelkezés (Ptk. 6:358. §).

Ha a felperes követelése bírósági úton mégis érvényesíthető lenne, az elsőfokú bíróság nem bírálta el a károsult közrehatását, a veszélyes üzemre vonatkozó elévülés kérdését a magyar jog alkalmazása esetén, és az alperesnek az összecszerűség körében tett érdemi védekezését. Erre tekintettel az elsőfokú eljárásban előadott bizonyítási indítványait fenntartotta. Utalt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdésre, valamint a 341. § (1) bekezdésre azzal, hogy a magyar jog alkalmazása esetén folytatni kell a bizonyítást.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 358. § (5) bekezdés alapján a felperes fellebbezésével nem érintett, jogerőre emelkedett rendelkezése.

[6] A fellebbezés nem alapos.

[7] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével az alábbi indokok miatt értett egyet.

[8] Nem vitás tény, hogy az külföldi állampolgárságú károsult Magyarország területén szenvedett közlekedési balesetet. A károsult a motorkerékpárjával haladt, amikor a károkozó nem adta meg az elsőbbséget, amelynek következtében a járművek összeütköztek. Az sem vitatott, hogy a károkozó gépjármű az alperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással. Mindezek alapján a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény 1. § a) pontra, valamint a 2. §-ára figyelemmel a Róma II. rendelet 1. cikk (1) bekezdés alapján a Róma II. rendelet szabályai szerint kell megállapítani a felek jogviszonyára alkalmazandó jogot.

[9] Eltérő rendelkezés hiányában a jogellenes károkozásból eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyra azon ország jogát kell alkalmazni, amelyben a kár bekövetkezik, függetlenül attól, hogy mely országban következett be a kárt okozó esemény, valamint függetlenül attól, hogy ezen esemény közvetett következményei mely országban vagy országokban következnek be [Róma II. 4. cikk (1) bekezdés]. A felperes az igényérvényesítési jogosultságát arra alapította, hogy megtérítette a károsult kárát, ezért a Róma II. rendelet 19. cikk alapján az ASVG 339. § (1) bekezdés szerint a károsultnak az alperessel szemben fennálló kártérítési jogviszonyból eredő követelése a felperesre mint biztosítási szervre átszállt, ezért a felperes az külföldi jog értelmében a károsult törvényi engedményesének tekinthető.

[10] Az Európai Unió Bírósága a C-264/22. számú ítéletében (a továbbiakban: EUB ítélet) foglalkozott a Róma II. 19. cikkének értelmezésével kifejezetten arra az esetre, hogy az igényérvényesítésre irányadó jog mennyiben terjeszthető ki az elévülés alapjául szolgáló

anyagi jogi szabályokra. Az EUB ítélet [21] bekezdése rámutatott, hogy különbség van, egyrészt a károsult és az ő jogaiba belépő harmadik személy közötti jogviszonyra, másrészt a károsult és a károkozó közötti jogviszonyra alkalmazandó jog között. Értelmezése szerint a Róma II. 19. cikk alapján a károsult helyébe lépő harmadik személy ugyan gyakorolhatja a károsultat megillető jogokat, de a károkozóval szembeni keresetére a károsult által az e károkozóval szemben indított keresetre alkalmazandó jogot kell alkalmazni (EUB ítélet [21] pont). Az elévülés tekintetében az EUB ítélet [25] bekezdés mindezt úgy összegezte, hogy a kereset elévülési szabályait meghatározó jog az, amely főszabály szerint a károsult jogaiba lépő harmadik személynek a károkozóval szembeni keresetére irányadó jog.

[11] A Róma II. rendelet 15. cikk szabályozza az irányadó jog alkalmazási körét, amely szerint a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jog különösen vonatkozik az elévülés feltételeire is, ideértve az elévülési vagy jogvesztési határidő kezdetével, megszakadásával és nyugvásával kapcsolatos szabályokat is [Róma II. 15. cikk h) pont]. Az EUB ítéletből is megállapítható, hogy a Róma II. rendeletnek az irányadó jog alkalmazási körét meghatározó 15. cikke alapján a felperesnek az alperessel szemben előterjesztett keresete elbírálására a Róma II. 4. cikk (1) bekezdés alapján a magyar jog az irányadó, mert a káresemény Magyarországon következett be.

[12] A másodfokú bíróság nem ért egyet az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy jelen esetben nem a közlekedési baleset, hanem a felperesi teljesítés minősül káreseménynek, mert a Róma II. rendelet 19. § szerint irányadó ASVG 332. § (1) bekezdés alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes a károsult és a károkozó közötti kártérítési jogviszony alapján törvényi engedményesként érvényesíti a károkozóval szemben a károsult követelését. Ebből következik, hogy a felperes követelése ebben a jogviszonyban nem minősül önálló jogcímen érvényesített megtérítés iránti követelésnek. Az ASVG 322. §-nak az a rendelkezése, hogy a kárigény a szolgáltatások, juttatások mértékéig szállnak át a kárt megtérítő személyre, nem azt jelenti, hogy a felek között új jogviszony jött létre, hanem kifejezetten azt tartalmazza, hogy kártérítési jogviszonyban a kártérítést teljesítő harmadik személy a megtérített összeg erejéig a károsult helyébe lép. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy a Róma II. 4. cikk (1) bekezdés alapján – figyelemmel annak 15. cikkére is – a felek közötti jogviszonyra, ezáltal az elévülés szabályaira is a magyar jogot kell alkalmazni [Róma II. 15. cikke h) pont].

[13] A felperes a Ptk. 6:539. § (1) bekezdésre alapította a keresetet, és a veszélyes üzemek találkozásával okozott kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest. A Ptk. LXVIII. fejezete szabályozza a fokozott veszéllyel járó tevékenységért fennálló felelősség eseteit, amelynek rendelkezései közül a 6:538. § értelmében a veszélyes üzemi felelősségből eredő kártérítési követelés 3 év alatt évül el. A veszélyes üzemek találkozásából eredő kártérítés speciális szabályai (Ptk. 6:539. §) rendszertanilag a veszélyes üzemi felelősség körébe tartoznak, mert a Ptk. LXVIII. fejezete teljeskörűen rendelkezik a veszélyes üzemi felelősséggel érintett törvényi tényállások alapján fennálló kártérítési felelősségről. Ez alól nem kivétel a Ptk. 6:539. § sem, amelyben a veszélyes üzemek találkozása esetén a felróhatóság hiányában fennálló felelősségi szabályok is megtalálhatók. A Ptk. 6:539. § (1) bekezdés ezért nem tekinthető kivételnek a Ptk. 6:538. § alkalmazása szempontjából abban az esetben sem, ha főszabály szerint a káreseményben részes üzembentartók a felróhatóságuk arányában felelnek egymással szemben a bekövetkezett károkért.

[14] A bíróság a felek rendelkezési elvéből eredően [Pp. 2. § (2) bekezdés] az előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, így a felperes által a Pp. 170. § (2) bekezdés szerint érvényesített jog és a megjelölt jogalapon a Ptk. 6:22. § (1) bekezdés nem alkalmazható, amely irányadó a másodfokú eljárásra is. A másodfokú bíróság a Pp. 370. § (1) bekezdés szerint a felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, annak korlátai között gyakorolja, és ilyen korlátnak minősül többek között a felülbírálati jogkör alapjául szolgáló indokok kifejtése és a jelen eljárást nem érintő kivétellel a fellebbező fél által megjelölt anyagi és eljárási jogszabálysértés [Pp. 371. § (1) bekezdés d) pont]. A felperes a fellebbezésében ugyancsak a Ptk. 6:539. § szerinti törvényi tényállásra alapította az általa érvényesített jogot (fellebbezés 19. pont).

[15] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérő okok miatt, a jogalap megjelölése útján érvényesített jogot elbírálvá arra a következtetésre jutott, hogy a felek közötti jogviszonyban a felperes követelése elévült, mert a felperes azt a károsodás bekövetkezéséhez (2019. június 1.) képest 3 év eltelte után, 2024. április 26-án érvényesítette [Ptk. 6:532. § és 6:22. § (2) bekezdés], azonban ekkorra már a Ptk. 6:538. §-ban szabályozott három éves elévülési határidő eltelt. A felperes az elévülési határidőt befolyásoló körülményre (az elévülés nyugvása vagy megszakadása) nem hivatkozott, ezért a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy a Ptk. 6:23. § értelmében a felperes bírósági eljárásban már nem érvényesítheti a követelést.

[16] A kifejtett indokokra tekintettel a másodfokú bíróság kötve volt egyrészt a felperes által érvényesített joghoz, valamint a megjelölt jogalaphoz és ehhez képest az elsőfokú ítélet elleni fellebbezés tartalmi indokaihoz is, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában előírt felülbírálati jogkörében eljárva megállapította, hogy a fellebbezésben előadott okok miatt az elsőfokú bíróság érdemi döntése nem jogszabálysértő. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[17] A fellebbezés eredménytelen volt, ezért a felperes a másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, míg a Pp. 83. § (1) bekezdés értelmében köteles megfizetni az alperesnek a másodfokú eljárásban az ügyvédi munkadíjban felmerült költségeit, amelynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (5) bekezdés alapján állapította meg.

Budapest, 2026. május 20.

Dr. Pusztai Anita s.k.

a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.

Dr. Kolozs Balázs s.k.

előadó bíró

bíró